

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie nie wyjąwszy niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 24 koron, — półrocznie 12 kor. — kwartalnie 6 kor. — miesięcznie 2 kor., za przesyłkę do domu dopłaca się 40 halerczy miesięcznie.
 Z przesyłką pocztową w państwie austriackim całorocznie 30 kor. — półrocznie 15 kor. — kwartalnie 7 kor. 50 hal. — miesięcznie 2 kor. 50 hal.
 Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 42 marek — kwartalnie 10 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 45 frank. 60 cent. — kwartalnie 11 franków 40 cent.
 Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”: plac Marjański, liczba 6 i 7. Telefon Nr. 171.

Numer „Dziennika” kosztuje we Lwowie 8 hal., na prowincji 10 hal.

ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański 1. 6 i 7 i wszystkie Biura dzienników we Lwowie i na prowincji.
 We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppelk's Nachf., Rudolf Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 88 rue de Varenne.
 Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 20 halerczy od jedynego wiersza drobnym drukiem (petit).
 Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kraniec za jeden wiersz i koronę. Prywatne korespondencje 24 i nekrologia 40 halerczy od wiersza.
 Grobne ogłoszenia 3 halerczy od wyrazu. Pomieszczenia i sklepy po 2 hal. od wyrazu.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 60 halerczy od wiersza.

„DZIENNIK POLSKI”

kosztuje miesięcznie

1 zł. we Lwowie,
1 zł. 25 na prowincji.

Głosy prasy o wyborach w Galicji.

Lwów 20 grudnia.
 Staroczeska *Politik*, organ — jak wiadomo — zawsze jeszcze najbardziej poważany i poczytny w krajach korony św. Wacława — tak pisze pod wrażeniem relacji o wyborach naszych w IV. (włoskiej) kurji: „Wynik wyborów w gal. okręgach wiejskich, podnosi rezultaty osiągnięte przez Kolo polskie w kurji powszechnej (V.) do decydującego znaczenia. W miastach i większej własności sytuacja jest z góry jasną; tam może iść co najwyżej o jakieś drobne zmiany osobiste. Natomiast można już dzisiaj, pod względem całości wyborów, z całą stanowczością twierdzić, że Kolo polskie wejdzie do nowej izby pod względem liczebnym wzmocnione i ze spóźnionym w znaczeniu. Zamachy przeto jego tajnych i jawnych przeciwników spęły na niczym.”

Gdy p. Chlumecky, z pomocą wpływów własnych i przyjaciół swoich dokazał tego nad głową dra Koerbera, że izba poselska została przedwcześnie rozwiązana, wówczas niemieckie pisma liberalne zwróciły się zaraz do rządu z żądaniem, aby on wdał się w rzecz i władze „szlachty” złamał. I rzeczywiście dr. Koerber zawiązał był (?) wtedy ściśle stosunki z ambasadorami lewicy niemieckiej w Kole polskiem, co ich tak rozuchwiliło, że p. Rutowski oświadczył wspaniałomyślnie, iż on i jego przyjaciele lekceważą sobie konserwalistów, gdyż i bez tego osiągną wkrótce większość w Kole polskiem. Dziś natomiast musi p. Rutowski błagać we Lwowie o mandat, dziś zapiera się swoich protektorów wiedeńskich, dziś wkłada na swoją twarz maskę nawet przyjaciela narodu czeskiego. O bardziej chyba nie charakteryzuje opinii społeczeństwa polskiego, jak to przyznawanie się do czechofilijskich przekonań ze strony takiego nawet Rutowskiego!

Nie przywiązujemy do tego faktu nadziei zbyt daleko sięgających, gdyż w polityce rozstrzygają przeciw interesy, a nie uczucia. Należy jednak podkreślić to jako objaw wielce znaczący, że dzisiaj u Polaków jawne niemilobstwo jest najniebezpieczniejszą przeszkodą do zdobycia mandatu. W jaki sposób — wśród takich danych — może półrządowy *Fremdenblatt* występować wobec Polaków w roli werbownika dla niemieckiej „*W. G. meinbürgerschaft*”, to należy odnieść do tradycyjnej niezręczności tego pisma, popadającego coraz bardziej w zapomnienie.
 Kolo polskie powróci do rady państwa, jako

poskramiacz wszystkich secesjonistycznych odruchów we własnym obozie, w sile 70 członków i tam — z wyjątkiem jednego socjalisty i jednego radykała socjalistycznego, stanie się wylączyły m reprezentantem szczeru polskiego w Galicji. Uczyń mu to tak silnego stanowiska i tak szerokiej podstawy w swej ojczyźnie, że będzie mogło w kwestji stosunków swoich do rządu i różnych stronnictw zupełnie wolną zachować rękę. — Obok niego klub czeski będzie najsilniejszym stronnictwem w nowej izbie...”

Oceniając wybory nasze w kurjach V. i IV., także wiedeński *Extrablatt* przychodzi do wniosku, że Kolo polskie, jak przedtem, tak i teraz jest pierwszą potęgą polityczną kraju, a w nowym parlamencie będzie jednym z najsilniejszych stronnictw. Kolo polskie było dotychczas stronnictwem lańdu, a i obecnie przyrzekło dążyć do uruchomienia parlamentu i do wprowadzenia normalnego życia parlamentarnego. Jeżeli Kolo w myśl swoich obietnic, stanowczo i energicznie wystąpi przeciw wszelkiej obstrukcji, zyska wdzięczność wszystkich tych, którzy pragną sanacji stosunków parlamentarnych.

Arbeiter Ztg. uważa zwycięstwo Kola polskiego oczywiście za wynik machinacji wyborczych, którym wiele pomaga pośredni system wyborczy.

Ze sfer ruskich.

Po wyborach z IVej kurji. — Nowy wymysł borytelów. — Radość „*Halyczanina*”. — Dalsze zdobycze Rusinów. — Duchowieństwo ruskie stanisławowskiej diecezji w oświeceniu ruskiej prasy.

Zastanawiając się nad wynikiem wyborów w kurji Iwej, *Halyczanin* stwierdza krótko i wesoło, że w Galicji nie ma władzy, która by potrafiła stać na straży ustaw obowiązujących i tem tłumaczyć przegrana Rusinów. Przyznaje wspaniałomyślnie, że przy obecnych wyborach „nie kłufu wyborców i nie strzelano”, ale natomiast wynajduje sobie nowe nadziejki: oto, prostoproście (?!?) głosi przy obliczaniu w komisji! Tak miało dźwijać się przy wyborze ks. Pawła Sapiehy i hr. Karola Dzieduszyckiego. Gdy się zważy, że w komisji wyborczej zasiadają między innymi wszyscy stronnictwa, to najnowszy wymysł *Halyczanina* wygląda więcej niż dziecinnie i nawet na moskalfilijskich borytelach nie wywrze chyba wrażenia. Ale przy tem wszystkim *Halyczanin* nie traci fantazji. „W dawnym parlamencie — powiada — było tylko trzech niezawisłych posłów ruskich: dr. Okuniewski, ks. Taniackiewicz i dr. Jarosiewicz, a gdy ten ostatni przyłączył się do socjalnych demokratów, tylko dwóch. Obecnie mamy dra Korolę, J. Romanczuka i W. Jaworskiego, a z drem Kosem, wybranym w kurji IV-jej, czterech posłów niezawisłych. Tytuł również mają Rusini „nowego kursu”, których skład nie tylko się zmniejszył, ale uległ znacznej zmianie. Z dawnych „nowokursistów” pozostali, dzięki polskiemu komitetowi centralnemu, tylko Barwiński, ks. Mandyczewski i Gładyszowski, ubyli: Wachnianin, Karatnicki i Ochrymowicz, a w ich miejsce powiększył znaczną kompanję, dr. Dłużniński”. *Halyczanin* ma nadzieję, że czterej niezawisli posłowie utworzą w parlamencie klub osobny.

Narzekając ze świętym oburzeniem na nieustanny ucisk ze strony polskiej, pisma ruskie

w króciutkich notatkach kroniki, jakby od niechcienia, rejestrują nowe zdobycze, jakie czynią w kraju z każdym rokiem, z każdym miesiącem, z każdym tygodniem. Taktyka to wcale dociwna. W ostatnim numerze *Halyczanina* czytamy w rubryce drobnych wiadomości kronikarskiej wiadomość o otwarciu nowej szkoły wydziałowej ruskiej. Z 1 listopada zorganizowano w Jarworowie pierwszą klasę mieszanej szkoły wydziałowej z ruskim językiem wykładowym, pomieszczając ją na razie w lokalu najętym. Niebawem jednak ma być wzniesiony osobny budynek dla tego nowego dzieła „intrygi polskiej”.

Wysocze charakterystyczna polemika wywiązała się pomiędzy *Halyczaninem* a *Ruslanem* na temat ruskiego duchowieństwa. W *Halyczaninie* pojawiła się korespondencja ze Stanisławowa, której autor udziela rad metropolicie ks. Szeptyckiemu w sprawie nominacji biskupa stanisławowskiego, którym pod żadnym warunkiem nie powinien zostać — zakonnik. Przy tej okazji duchowny korespondent opinuje, że jedynie tylko stanisławowscy borytele w sutannach są godnymi stolicy biskupiej, bo oni zawsze „stają się” (*sic*) być *calholicissimi*, „choć im nikt nie wierzy”, podczas gdy inni duchowni, nie należący do kompanji moskalfilijskiej, zarażeni liberalizmem i duchem Mazepy.

Na te korespondencje odpowiada *Ruslan*: „Ciekawa, którzy to pomiędzy nimi są tak *calholicissimi*? Czy ci, co mają wiodzenie w domu zamalo „etymologii”, jeszcze po domach prywatnych, a nawet na publicznych wieczorkach całymi godzinami udzielają „antifonetycznych lekcji” kobietom bufetowym? Czy ci może, co podłym faktorem wysługują się w żydowskich procesach o bożnice, ku wickiemu, a słusznemu rozgoryczeniu nawet żydów stanisławowskich? Czy może ci, co z łaski *Swiatłyszczowa* Synoda petersburskiego otrzymują darmo *Cerkownyj Pieterburskij Wiestnik* pod adresem... banku zaliczkowego w Stanisławowie? Mieć się dobrze „czarnobrewcy”, ale i bez waszej chwał i wiadomości, że ilekroć wakuja „dogodne” posady, to wy zawsze staracie się być *calholicissimi*, a to faryzeuszostwo, bo nigdy niemi nie jesteście. Wiadoma to rzecz oddawna, nawet bez waszego *Halyczanina*...”

Powyższe świadectwo, wydane przez organ katolicki, a ruski, rzuca, bądź co bądź, bardzo ponure światło na ruskie duchowieństwo diecezji stanisławowskiej, tej samej, co dawniej znała była z prawdziwie katolickiego ducha. Szkoda, że *Ruslan* nie stwierdził, od jakiego czasu moskalfilistwo i kokietowanie z prawosławiem poczęły objawiać się w tym okręgu...

Z targów pieniężnych.

Wiedeń 18 grudnia.

(fr.) Czterdzieści ośm milionów koron żąda arcyksiążę Fryderyk za swoje kopalnie i huty na Śląsku, a trzydzieści dziewięć milionów ofiarują potentaci kartelu żelaznego. Na tym punkcie utknęły rokowania co do tej transakcji, a zdziwić powinna niepomalu ta okoliczność, że giełda przycięła te okoliczności stosunkowo chłodno i zostawiła kursa papierów górniczych na tym samym wysokim poziomie, na który wysubrowała je przed kilkunastu dniami, gdy rozgłaszano wieść, że interes co do nabycia arcyksiążęcych kopalni bliskim jest ostatecznemu pomysłowemu załatwieniu. Przypisać to należy temu, że w chwili, gdy rozgłoszono wieść o zerwaniu,

czy też tylko przerwaniu rokowań co do tego interesu, podano giełdzie całkiem nową sensację, nowy materiał do spekulacji, tj. fuzję czeskiego banku eskontowego w Pradze z dolnoaustriackim towarzystwem eskontowym we Wiedniu.

Tę nową „afery” chwyciła się giełda kurczowo, zapomniała zupełnie na razie o kopalniach arcyksiążęcych i przez kilka dni o niczem innym nie myślała, jak tylko o akcjach tych dwóch zlewających się ze sobą instytucyj bankowych i dla odmiany wydała kurs tych dwóch papierów o sto kilkadziesiąt koron. Na co właściwie ta fuzja jest potrzebna, jaki jej cel i jaka praktyczna wartość, o to nikt nie pytał. A jednak wszystko przemawia za tem, że i ta fuzja to także jeden z gesztów kłiki wielkich spekulantów górniczych.

Akcje czeskiego banku eskontowego należą do kategorii tak zwanych „ciężkich papierów”, to jest papierów, w których handlu na giełdzie odbywa się tylko sporadycznie i to rzadko kiedy i które przeto trudno spieniężyć. Miały one wprawdzie kurs bardzo wysoki, 1400 koron (za 500 zł. nominalnych), cóż jednak właściciele ich mieli z tego kursu, skoro kapitał włożony w te akcje był uwięziony. Właścicielemi prawie wszystkich akcji czeskiego banku eskontowego są właśnie oni wielec spekulanci i przemysłowcy, którzy rej wodzą w kartelu żelaznym, a jest ich podobno wszystkiego osiem. Otóż postanowili oni swoje ciężkie papiery przemienić w papiery mające łatwy zbytny na targu pieniężnym, t. j. „marktgängig”, czyli takie, za które można każdej chwili dostać gotówkę. Ponieważ akcje dolnoaustriackiego Towarzystwa eskontowego mają na targu wiedeńskim dobrą markę i są dosyć lubiane, przeto wymyślono operację tego rodzaju, że oba banki zleją się ze sobą, akcje czeskiego banku eskontowego przemienione zostaną na akcje dolnoaustriackiego Towarzystwa, następnie te ostatnie, mające wysoki kurs przeszło 1500 koron, rozdobrene zostaną w mniejsze akcje po 400 koron i w ten sposób uzyska się papier łatwy do sprzedania, bo spekulanci giełdowi zawsze i wszędzie wolą mniejsze akcje, niż większe. Być może, że potem powolnie, niepostrzeżenie zechcą panowie montaniści pozbyć się zupełnie tych swoich papierów i ubrać w nie kogo innego za drogie pieniądze, ale o tem oczywiście nie się nie mówi.

Z Pragi donoszą, że omal nie powołano do życia nowej fabryki cukru w Czechach i to fabryki, która byłaby własnością hurtownych handlarzy cukru. Od dłuższego już bowiem czasu toczy się cicha, ale niemniej zacięta walka między hurtownikami a kartelem fabrykantów cukru. Kartel bowiem w ciągu ostatnich lat kilku stale podwyższał cenę cukru, jaką każe płacić sobie hurtownym handlarzom i wysubrował ją na 42 zł. centnar metryczny. Hurtownicy skarżą się, że przy tej cenie wprost egzystować nie mogą, boć przecie w drobniowym handlu sprzedaje się cukier po 45, a nawet po 44 centów za kilogram. Domagali się więc hurtownicy od fabrykantów, aby przecie zrobili pewne ustępstwa dla nich jako dla najbiedniejszych pośredników w zbyciu ich produktu. Żądanie hurtowników było, ażeby bodaj takim firmom, które pobierają przynajmniej 36 wagonów cukru rocznie, obniżono cenę o jedną koronę na centnar metryczny. Kartel pozostał jednak niewzruszony i nie chciał ceny zniżyć. Wobec te-

go powstała w łonie hurtownych handlarzy myśl założenia własnej fabryki cukru i w tej właśnie sprawie odbyło się przed kilku dniami w Pradze zgromadzenie hurtowników. Musiano na niem jednak zaniechać projektu budowy własnej fabryki cukru, gdyż obliczono, że za fundusze, któreby hurtownicy mogli zebrać, możnaby utworzyć fabrykę wyrabiającą co najwyżej 30.000 centnarów metrycznych cukru rocznie, a taka konkurencja w niczem nie zaszkodziłaby kartelowi. Zdecydowano się zatem na to, by jeszcze raz zaapelować do dobrego serca panów z kartelu cukrowego i skłonić ich przecież do jakichś dobrowolnych ustępstw.

Dalmacja.

Skutkiem oporu Dalmacji i jej sejmku, Galicja nie będzie mogła uporządkować swoich finansów. Trzeba się tedy przyrzec temu interesującemu krajowi.

Wiemy, że jest najbardziej na południe wysuniętą częścią monarchji austriackiej i przedstawia dość wąską, ku południowi się zewężającą pas ziemi na wybrzeżu wschodnim morza Adriatyckiego. Obszar ma 12.834-41 km. kw., czyli tworzy 4-28 procent ogólnego terytorjum monarchji austriackiej.

Ludność wynosi 527.426 głów (według spisu z 1890 r.), w tem 266.303 kobiet. Na 1 km. wypada 41 mieszkańców. Prowincja liczy 18 miast, 60 osad miejskich i 815 wsi; domów mieszkalnych 115.740. Katolików 439.687 (83-3 proc.), 87.009 prawosławnych (16-5 proc.), 329 żydów. Według narodowości mamy 501.307 Serbów i Chorwatów, 16.000 Włochów, 2.026 Niemców. Ludność przeważnie zajmuje się rolnictwem (86-12 proc.), a tylko po 4 procent z ulamkiem znajdują utrzymanie dzięki zajęciom przemysłowym i handlowym.

Sejm dalmatyński, który swoim oporem przeciwko projektowi rządowemu w sprawie dodatków do podatku od wódki wyrządził Galicji szkodę niepowetowaną, liczy 43 członków. Głosy wirylnie mają arcybiskup katolicki i biskup prawosławny z Zary. Klasa najwyższ opodatkowanych (najmniej 100 zł. rocznych podatków bezpośrednich) wybiera 10 posłów. Miasta wysyłają 8 posłów. Trzy izby handlowe w Zary, Spalato i Raguzie po jednym. Pozostałe gminy wybierają 20 posłów.

Do parlamentu austriackiego Dalmacja na mocy noweli wyborczej z 1896 r. wysłała 11 posłów.

Stolicą kraju i siedzibą namiestnictwa jest Zary. Godność namiestnika piastuje od dłuższego czasu generał broni i radca tajny David von Rhonfeld.

Imię swe otrzymał kraj od plemienia dzielnych Dalmatów, spokrewnionych z Albańczykami. Rzymianie podbili ich w 33 r. przed Chr. i włączyli do prowincji Illyricum jako kraniec południowy. Przy podziale państwa rzymskiego 395 r. Dalmacja pozostała przy części zachodniej, potem różne przechodziła koleje, aż koło 630 roku zjawił się tam Chorwaci i Serbowie. Pierwsi zajęli część północną, drugi południową, wypierając zromanizowaną ludność z jej siedzib dotychczasowych. Lecż już w roku tyśiącznym doła wenecki, Piotr Urseoli, zdobywa Dalmację; odtąd Wenecja, walcząc o posiadanie kraju z królami węgierskimi, którzy przyjęli tytuł królów Dalmacji, jest panią tego kraju w je-

ARTUR PASSENDORFER.

Sen, jego objawy i rodzaje.

Do snów zmysłowych zaliczamy także senne marzenia, które zwiastują zbliżające się choroby. Tego rodzaju sny, uważane przez ludzi zabobonnych za tajemnicze ostrzeżenia opiekuńczych duchów, dadzą się zupełnie naturalnym sposobem wytłómaczyć. Przytoczone co dopiero przykłady dowodzą, że nawet pod wpływem słabych podnieć zmysłowych (iżkucie pehly) powstawać mogą jaskrawe obrazy sennie. Nic więc dziwnego, że nieznaczne zarody choroby (n. p. słaba gęszczka), na które podczas zajęć dziennych nie zwracamy uwagi, wywołać mogą we śnie odpowiadające marzenia. Lekarz W. Szokaliski, autor dzieła „Fantazyjne objawy zmysłowe” przytacza wiele tego rodzaju przykładów. Jednej jego pacjentce śniło się, że patrzyła na słońce, które ją nieznosnie raziło i zaraz nazajutrz dostała silnego zapalenia oczu. Inna widziała się we śnie, jak ją oslepiła prowadzona i wkrótce też wzrok utraciła. Galen opowiada, że śniło się pewnemu człowiekowi, jakoby miał nogę z kamienia i wkrótce potem noga ta uległa sparaliżowaniu. Uczonemu Konradowi Gessnerowi śniło się, że go wąż w bok ugryzł, a wkrótce na tym samym boku ukazał się karbunkul, który go o śmierć przyprowadził. Francuskiemu ministrowi Teste śniło się na trzy dni przed śmiercią, że dostał ataku apoplektycznego i tak też istotnie wkrótce się stało. J. Jaworskiemu, uczniowi gimnazjalnemu we Lwowie, śniło się niedawno, że mu szyja gęstym porośła włosem, a ponieważ z tego powodu zbyt mu było gorąco, kazał sobie szyję ogolić. Nazajutrz wieczorem pojawiły się oznaki zapalenia gardła. Osoby, u których choroba już się rozwinęła, miewają także sny charakterystyczne. Wiem z własnego doświadczenia, że jeżeli jestem zakatarzony, to zdaje mi się we śnie, iż znajduję się w łaźni parowej lub, że chodzę wśród gorącego dnia w czapce futrzanej — a gdy mi się

raz nabawił silnego kaszlu, śniło mi się, że wpuszczono mi do żołądka kauczukową rurkę, która mi krtań nieznosnie drażniła.

Ludzie cierpiący na niestrawność, lub których oddech z jakiegokolwiek powodu jest utrudniony (zakatarzenie płuc, astma, duszne powietrze w sypialni i t. d.) mają zwykle straszne dręczące sny zmorami zwane. Zmory takie dławią ich i tłoczą, przybierając czasem postać upióra, topielca, wstrętnej osoby, diabła, zwierzęcia i t. p. W okolicach bagnistych, w których choroby narządów oddechowych są rozpowszechnione, sny tego rodzaju zdarzają się dosyć często, a zabobonny lud opowiada sobie niestworzone bajki o upiorkach, które krew i żywotne soki z uspiętego człowieka wysysają, o strzyganiach, wilkołakach i t. p. Pewna stara dyhawiczna kobieta z Dzikowa (obok Oleszy) opowiadała mi, że krowa, którą dla braku paszy „na rzeź” w Jarosławiu sprzedać musiała, przeladuje ją w nocy. „O północy” staje przy łóżku, wpatruje się w nią zlonawemi, świejącymi oczyma, następnie rzuca się jej na pierś i tłoczy niemilosiernie. Genjalnemu twórcy „Jerolimny wywołone”, którego system nerwowy bardzo był rozstrojony, śniło się często, że koń lub inne potworne zwierzę przyniatają go swem cielskiem. Bardzo ciekawe zdarzenie opowiada nam francuski doktor Parent: „W roku 1807 jeden z bataljonów pułku de La Tour d’Auvergne, stojący w Palmie w Kalabrii, otrzymał o północy rozkaz wymaszerowania natychmiast do Tropei, w której krążąca angielska flota miała wysadzić znaczne lądowe sily. Było to w czerwcu: bataljon miał zrobić 14 mil neapolitańskich: wyszedł więc przed przed pierwszą po północy i przyszedł forsownym marszem około ósmej wieczorem na miejsce. Odpocynki były nader krótkie, a skwar słoneczny niesłychany. Pożywienie w mieście już było przygotowane; ale ponieważ bataljon przybył ostatni, wojska więc, które nadciągnęły pierwsi, wybrały lepsze koszary, a 800 ludzi musiało się pomieścić w starym, opuszczonym klasztorze, który zaledwie na jedną trzecią części mógł wystarczyć. Żołnierze musieli leżeć coko-

tem na słomie, bez przykrycia i nierozebrani. Mieszkańcy przestrzegali, że nie będzie można spokojnie nocować, że straszny w klasztorze i że żadne jeszcze wojsko kwatrowane w nim poprzednio nie mogło placu dotrzymać; lecz łatwo domyślić się można, że oficerowie śmiali się z tego. Ale jakież było wszystkich zdziwienie, skoro usłyszeli naraz o północy krzyk we wszystkich salach i ujrzeni żołnierzy uciekających tłumnie wszystkimi wyjściami. Obecny przy tem zdarzeniu doktor Parent, lekarz pułkowy, wypytował potem grenadierów o przyczynę popłochu i wszyscy go zapewniali, że djabeł istniejący wszak w opactwie i że go wszyscy widzieli wbiegającego przez drzwi pod postacią wielkiego psa czarnego, który przebiegł po nich jak błyskawica i wyleciał przeciwną stroną, sprawiwszy im w piersiach ciemną do opisaną przykre zadławienie. Oficerowie starali się wszystkich przekonać, że to zjawisko pochodziło z naturalnych przyczyn i było li tylko owocem ich wyobraźni; ale napróżno silili się na wymowę, bo nie można było nikogo namówić, aby do sal powrócił; wszyscy woleli resztę nocy przepędzić nad morzem i na ulicach. Nazajutrz doktor Parent wypytwał podoficerów i najstarszych żołnierzy, a ci zapewniali go, że się niczego nie bali, że nie wierzyli ani w strachy, ani w upiory, jednak żaden z nich nie mógł przypuścić, ażeby to, co się stało, miało być li tylko skutkiem złudzenia. Nikt jeszcze nie spał, kiedy jakiś pies kudłaty się zjawił; wszyscy go widzieli i ledwie się nie podusili, gdy po nich deptał. Wojsko bawiło cały dzień w Tropei i miasto było tak przepełnione, że nie podobna było zmienić kwatery, wszelako trudno było skłonić wiarusów do przeprowadzenia w niej następnej nocy; nareszcie ulegli namowom, ale tylko na przyrzeczenie, że oficerowie z nimi spać będą. Doktor Parent przybył więc o jedenastej z szefem bataljonu i całym sztabem; oficerowie rozlokowali się po salach i wszyscy byli najpewniejsi, że tym razem djabeł na *rendez vous* nie stanie. Żołnierze strudzeni i zaspokojeni obecnością starszych zaczęli spać smaczno, aż tu około północy powstaje hałas we wszy-

stkich salach i wszystko, co żyje ucieka; pies bowiem okazał się znnowu, po wszystkich przeleciał i ledwie ich nie podławił. Oficerowie tymczasem chodzili po salach i żaden z nich najmniejszej rzeczy nie widział. Wśród tego flota nieprzyjacielska odplynęła z pod miasta. Bataljon nazajutrz powrócił do Palmi; później zaś przebiegł kilkakrotnie cały kraj wzduż i w poprzek i nigdy mu się nie podobnego nie zdarzyło. Żołnierze robili nieraz forsowniejsze jeszcze marsze, byli po kwaterych słacznymi i przebywali największe niewygody, a jednak żaden z nich o djable nie marzył. Zdarzenie to, którego autentyczność żadnej nie ulega wątpliwości, nie jest wcale trudnym do wytłómaczenia. Powietrze w starym, opuszczonym klasztorze było wilgotne, duszne i niezdrówne, a że żołnierze mieli nabitę głowę baśniami o czarzie w postaci czarnego psa, dlatego też czarny pies przysnił im się i przywidział.

Sny uczuciowe.

Pod wpływem nastroju, w jakim znajdowaliśmy się na jawie, mogą powstawać odpowiednie marzenia sennie i odwrotnie, wytwory sennie wyobraźni napełnić nas mogą strachem, radością lub smutkiem. Zbrodniarze, których ściga sprawiedliwość, śnią o więzieniu i szubienicy, ludzie trawieni gorączką posiadania majątku, znajdują we śnie skarby, namiętny gracz przegrywa lub wygrywa wielkie sumy, zakochany widuje się we śnie z ukochaną osobą, kto ma wstręt do kotów, myszy, jaszczurek itd., ten je nieraz we śnie zobaczy.

Dr. R., docent uniwersytetu lwowskiego, opowiedział mi niedawno następujący wypadek z własnego życia: „Kochałem pannę N. całą potęgą młodego serca i wyobraźni. Na drodze do ołtarza nie stało nam nic na przeszkodzie, prócz mego ojca, który związkowi temu stanowczo był przeciwny. Ponieważ wszelkie jego perswazyje nie odnosiły skutku, wymógł na mnie przyrzeczenie, że przez rok zerwę wszelkie z panną N. stosunki, a po upływie tego czasu „pomó-

wimy”. W pięć miesięcy potem (w listopadzie) ojciec umarł. Pomny na dane słowo, trwałem przy postanowieniu, wyczekując z upragnieniem chwili, w której zobaczę ukochaną. Gdy jednak jeden z moich serdecznych przyjaciół począł mi tłumaczyć, że skrupuły moje nie mają rozumnej podstawy i że powinienem iść za głosem serca, uległem namowom i postanowiłem pojechać do panny już w styczniu. W przeddzień wyjazdu zjawił mi się we śnie ojciec i ostre czynił mi wyrzuty, że nie dotrzymuję słowa. Sen ten wielkie uczynił na mnie wrażenie, mimo to nie odstąpiłem od powziętego zamiaru. Podczas drogi starałem się całą siłą woli stłumić w sobie zabobonny niepokój, bo maza ojca stała mi w oczach, a w uszach brzmiały mi jeszcze jego gorzkie wymówki. Stałem wreszcie u celu — zobaczyłem ją. Od czasu ostatnich odwiedzin nie zmieniła się wcale, była piękna, kwitnąca, ale mnie wydała się inną zupełnie kobietą, kobietą zwykłą, bez uroku i wdzięku. Odnawiałem ją raz jeszcze, pisywałem bardzo często, chcąc wzmocnić w sobie i w nią, że ją kocham, ale wszystko nadaremnie — wrażliwa jej natura odczuła instynktownie, że okłamuję sam siebie, że wezwał, wzywając nasze serca, zerwany na zawsze. Wypadek ten da się łatwo ze stanowiska psychologicznego wytłómaczyć. Wiemy z doświadczenia, że zależnie od nastroju uczuć naszych, ten sam przedmiot zyskiwać lub tracić może na znaczeniu. W innych barwach przedstawia się nam świat, gdy znuzeni i zgłodzeni wyciekujemy obiady, a inaczej po smaczny obiedzie i poobiedniej drzemce. Autor niniejszego opowiadania, człowiek światły i rozumny, nie przywiązywał wprawdzie wagi do sennego marzenia, które było zwykłym snem uczuciowym, nie potrafił jednak otrząsnąć się z wrażenia, jakie na nim maza ojca wywarła. W tym nastroju uczuć stał przed panną, nie więc dziwnego, że z inną twarzą i innym sercem ją powitał, a wspomnienie tego spotkania odnawiało się w jego pamięci i wywoływało podobny nastrój, ilekroć razy do pisania listów zasiadał.

(Dokończenie nastąpi).

Na Boże Drzewko!

Cukry, figurki z marcepanu i czekolady. — Ozdoby, świecidełka, lichtarzyki i świeczki

Na Gwiazdkę!

Kasetki z perfumami od 1 zł. do 8 zł. Karafki z wodą kolońską po 1 zł. 10 ct.

DROGUERJA LANGA i PILARSKIEGO Lwów, ulica Akademicka 1. 3 995

Tarnów-Tuchów-Gromnik, na drodze powiatowej Tarnowsko-Czyżyńskiej; radzie powiatowej w Pilźnie od przewozu na rzecę Wisłocę pod Przeczycą i pod Błażkową; obszarowi dworskiemu w Krystynopolu od przewozu przez rzekę Bug w Krystynopolu; obszarowi dworskiemu w Rozdole od przewozu przez rzekę Dniestr pod Brzeziną; gminie Kaczorowej, powiatu jasielskiego, od przewozu przez rzekę Wisłokę w Kaczorowcach; obszarowi dworskiemu w Horodnicy od przewozu przez rzekę Dniestr; obszarowi dworskiemu w Kolankach od przewozu przez rzekę Dniestr między Kolankami a Latacem; wydziałowi powiatowemu w Brodach na drodze gminnej I. klasy Podkamień-Pieniaki; radzie powiatowej w Rzeszowie na drodze powiatowej Rzeszów-Strzyżów-Sulkowice; radzie powiatowej w Rzeszowie na drodze powiatowej Rzeszów-Tyczyn-Ujazdy; radzie powiatowej w Rzeszowie na drodze powiatowej Rzeszów-Głogów-Styków; radzie powiatowej w Cieszanowie na drodze powiatowej Lubaczów-Hruszów; radzie powiatowej w Tarnopolu na drodze powiatowej Tarnopolsko-Brodziej; radzie powiatowej w Samborze od mostu na rzecę Strwiążu w Biskowicach i obszarowi dworskiemu w Koralowicach i Hordyni od mostów na rzecę Dniestrze.

Izba sądowa.

Czerniowce 18 grudnia.

Kradzież całego pociągu ciężarowego.

Przed tutejszą ławą przysięgłych toczyła się przed 6 dni, od 10 do 15 bm. rozprawa karna przeciw byłemu naczelnikowi stacji w Hlibocze i czterem innym urzędnikom i sługom kolejowych, oskarżonym o kradzież. Prokuratorza zarzucała im, iż skradli cały pociąg ciężarowy, składający się z 12 wagonów drzewa opałowego. Rozprawa była bardzo zajmująca; między sędzią śledczym, który prowadził śledztwo przeciw oskarżonym, a obrońcą, powstawały ciągle kolizje. Przysięgli wszystkich oskarżonych uwolnili.

Oświadczenie p. Czelansky'ego.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Szanowna publiczności polska!

Wbrew woli chwytam za pióro, żeby nieprawdę, którą o mnie napisał *Wiek XX* i *Słowo polskie* kłam zadać. Ponieważ opuszczam stanowisko dyrektora opery, które mi pan dyrektor Pawlikowski powierzył, chcę się usprawiedliwić przed tymi wszystkimi, którzy wyżej wymienione dwa dzienniki czytali i którzy może wiarę dali artykułom w nich zawartym.

1. Stanowczo nieprawdą jest, jakoby mi ubliżyli komukolwiek z tego powodu, że jest Polakiem, ani też, bym się o narodowości polskiej w jakikolwiek sposób niepocholebnie wyraził.

2. Stanowczo również nieprawdą jest, ażeby mi kiedykolwiek pogardliwie się wyraził o sztuce polskiej. Prawdą jest natomiast, że z dwóm członkom orkiestry zrobił wymówkę za niepunktualne wypełnianie obowiązków.

3. Prawdą jest także, że główną przyczyną wszystkich nieporozumień są ci, którzy rozmaite kłamstwa i fałszywe donosy robili do wspomnianych gazet i w ten sposób nie tylko publiczność polską podburzyli, lecz niektórych członków personelu teatralnego nawet tak dalece demoralizowali, że ci członkowie, ufając w to, iż stoją pod osłoną wymienionej prasy, pozwalali sobie występować przeciw dyrekcji w sposób, któregooby nie aprobował zarząd żadnego teatru w Europie.

4. Uroczystie zaręczam, że zawsze i w każdej sytuacji był pomny tego, że pracuję dla teatru, który jest jedynym przybytkiem sztuki polskiej i dlatego nie znośmiem żadnej opieszałości i zawsze ją karciłem, nie zważając, czy jej dopuścił się Polak, Czech lub Niemiec. Wszędzie w takich warunkach używałem swej powagi i przysługujących mi praw dyrektora opery, ponieważ wiedziałem, że po niejakim czasie odpowiedzialnym będę za to przed całym społeczeństwem polskim. Gdybym to samo stanowisko miał nadal piastować, nie oglądałbym się na to, czy stawiający mi opór jest mój ojciec lub bratem, lecz oddałbym go bez wahania, gdyby mej idei na przekór działał się ośmielił.

Ze tego wszystkiego niektórzy członkowie w przyjazny sposób pojąć nie chcieli, nie moja w tem wina, nie więc nie zostawało, jak ostrzej wziąć się do dzieła.

Dziś opuszczając me stanowisko, opuszczam je z tem przekonaniem, że spełniałem zawsze swój obowiązek jako artysta i człowiek — sumiennie.

W końcu dziękuję wszystkim tym, którzy w drodze listownej okazali mi swą życzliwość i uznanie, gdyż i tych było wielu i to wśród osób zajmujących najwyższą powagę w mieście, których nazwisk tu wymienić nie będę.

Nie mogę wreszcie zamilczeć, że zajęcie między jednym z członków orkiestry, a p. dyr. Pawlikowskim, którego naczynym byłym świadkiem, nie miało miejsca w sposób przez *Wiek XX*, w Nr. 265 opisany.

Ludwik W. Czelansky.

Wybory z miast.

Dziś odbywają się w całym kraju wybory z kurji III-ciej, z miast. Wybranych zostanie w 11 okręgach 13 posłów. Wynik wyborów jest następujący:

I. Lwów.

(Kandydują: dr. Leonard Piętak, minister dla Galicji (Kolo polskie), dr. Władysław Dulęba (K. p.), Tadeusz Romanowicz i dr. Tadeusz Rutowski (obaj skoncentrowani demokraci), Kazimierz Mokłowski (socjalista).

Dotychczas byli posłami: dr. Piętak i dr. Dulęba.

Do godziny 1-szej we Lwowie oddano w 6 salach 3091 głosów. Ruch wyborców bardzo ożywiony.

II. Kraków.

(Kandydują: dr. Henryk Jordan, prof. uniwersytetu (Kolo polskie), Edmund Zieloniewski, przemysłowiec (K. p.), dr. Ferdynand Weigel (demokrata), Jan Rotter (skoncentrowany demokraci).

III. Białá-Nowá Sącz-Wieliczka. (Kandydują: dr. Wilhelm Binder (Kolo polskie) i dr. Alojzy Lehman (socjalista).

Dotychczas okręg ten reprezentował dr. Binder.

Wieliczka. Głosowało 292 wyborców. Dr. Wilhelm Binder 263, dr. Michał Danielaś 26, dr. Lehman 1, ks. Wincenły Niedojadło 1, Skolyszewski 1.

IV. Tarnów-Bochnia.

(Kandydują: dr. Stanisław Stojalowski, adwokat i wiceburmistrz m. Tarnowa (Kolo polskie) i dr. Tadeusz Rutowski (konc. dem.).

Dotychczas reprezentował ten okręg dr. Rutowski.

Bochnia. Głosowało 589 wyborców. Dr. Stojalowski otrzymał 371 głosów, dr. Rutowski 213 głosów, inne nieważnione.

V. Jarosław-Rzeszów.

(Kandydują: dr. Michał Grek, adwokat z Lwowa (zatwierdzony przez komitet centralny) i Ignacy Rychlik, profesor (demokrata, Kolo polskie).

Dotychczas reprezentował ten okręg prof. Rychlik.

VI. Przemysł-Gródek.

Kandydują: dr. Henryk Kolischer (Kolo polskie), Hugo Królkowski, radca sądowy (Kolo polskie), dr. Henryk Liebermann (socjalista).

Dotychczas reprezentował ten okręg dr. Kolischer.

VI. Sambor-Stryj-Drohobycz.

Kandydują: dotychczasowy poseł dr. Gustaw Roszkowski, profesor uniwersytetu lwowskiego (Kolo polskie) i Rusin Tomasz Krasinski.

Stryj. Głosowało 612 wyborców. Prof. Roszkowski otrzymał 444 głosów, Rusin Krasinski 156, nieważnione 2.

VIII. Tarnopol-Brzeżany.

Kandydują: dotychczasowy poseł dr. Ludwik Cwikliński, prof. uniwersytetu lwowskiego (Kolo polskie) i Rusin dr. Seweryn Danilowicz.

Brzeżany. Głosowało 611 wyborców. Dr. Cwikliński otrzymał 592 głosów, dr. Seweryn Danilowicz 27, rozstrzelonych 2.

Wybrany poseł dr. Ludwik Cwikliński.

IX. Stanisławów-Tyśmienica.

Kandydują: Paweł Stwiertnia, urzędnik kolejowy (demokrata, zatwierdzony przez komitet centralny) i Zdzisław Cieński (konserwatysta, Kolo polskie).

Dotychczas był posłem z tego okręgu p. Stwiertnia.

Tyśmienica. Głosowało 660. P. Cieński 136, p. Stwiertnia 523 głosów.

X. Kołomyja-Buczacz-Sniatyn.

Kandydują: dr. Natan Seinfeld (Kolo polskie), dr. Eljasz Goldhammer, adwokat (konc. dem.), dr. Salo Schorr (socjalista).

Dotychczas reprezentował okręg ten dr. M. Trachtenberg.

Sniatyn. Głosowało 503. Dr. Seinfeld otrzymał 213, dr. Salo Schorr 283, 7 głosów rozstrzelonych.

XI. Brody-Złoczów.

Kandydują: dr. Emil Byk (Kolo polskie) i dr. Saul Landau (sjonista).

Dotychczasowym posłem z tego okręgu był dr. Byk.

Brody. Głosowało 506 wyborców. Dr. Byk otrzymał 500 głosów, dr. Landau 6.

Złoczów. Na 473 uprawnionych do głosu głosowało 452; dr. Byk otrzymał 436 głosów, dr. Landau 12, 4 rozstrzelone.

W całym okręgu głosowało 958 wyborców, z tego dr. Byk otrzymał 936, dr. Landau 18.

Wybrany posłem dr. Emil Byk.

Gospodarstwo, przemysł i handel

Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 20 grudnia. (Dziś notujemy za 100 klg. loco Lwów Waluta koronowa.) Pszenica gotowa 14'80 do 15'—, pszenica na termin 14'30 do 14'70; żyto gotowe 12'60 do 13'—, żyto na termin 12'50 do 12'70; owies obrotowy 12'— do 12'60, owies na termin 11'60 do 12'—; jęczmień pastewny 10'— do 11'—, jęczmień browar. 12'— do 13'50; rzepak 27'— do 27'50; lnianka 21'— do 22'—; groch pastewny 12'— do 13'—, groch do gotowania 13'50 do 24'—; wyka 11'— do 12'50; bobik 11'60 do 12'40; hreczka 14'— do 14'50 kukurydza nowa 11'50 do 12'—, kukurydza stara — do —; chmiel za 56 kilo — do —; koniczyzna czarna 110'— do 136'—, koniczyzna biała 70 — do 140 —, koniczyzna szwedzka 80 — do 150 —; tymotka 38'— do 50 —.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy 17'25 do 17'75; *paritas* Tarnopol na termin 16'25 do 16'75 Uspokojenie nieco słabsze.

Wiedeń 20 grudnia. (*Gielda zbożowa*). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów) Pszenica na wiosnę od 7'77 do 7'78, na maj-czerwiec od — do —, na jesień od — do —; żyto na wiosnę od 7'62 do 7'63, na maj-czerwiec od — do —; na jesień od — do —; kukurydza na maj-czerwiec od 5'18 do 5'19, na czerwiec-lipiec od — do —, na lipiec-sierpień od — do —, na sierpień-wrzesień od — do —, na listopad od — do —; owies na wiosnę 1901 r. od 5'96 do 5'98, na maj-czerwiec od — do —, na jesień od — do —; rzepak na sierpień-wrzesień od — do —, na wrzesień-październik od — do —, na stycznia-luty od — do —; olej rzepakowy na wrzesień-grudzień od — do —. Tendencja pewna.

Budapeszt 20 grudnia. (*Gielda zbożowa*). (Kursa w koronach i po 50 klg.). Pszenica na kwiecień od 7'47 do 7'48, na październik od 7'62 do 7'63; żyto na kwiecień 7'21 do 7'23, na październik od — do —; owies na kwiecień 5'65 do 5'66, na październik od — do —; kukurydza na maj 1901 r. od 4'86 do 4'88, na sierpień od — do —, na październik od — do —; rzepak na sierpień-wrzesień od — do —. Oferty na pszenicę dostateczne. Chęć kupna mierna. Tendencja spokojna.

Wiedeń 20 grudnia. (*Gielda towarowa*). Cukier surowy od k. 24'45 do —. Tendencja spokojna. Nafta galicyjska od k. 39'35 do 41'35. Tendencja silna. Spirytus od koron 41'20 do —. Tendencja spokojna.

Z sejmów krajowych.

(Telegram „Dziennika polskiego“).

Berno 20 grudnia. W sejmie morawskim oświadczył namiestnik, że ponieważ sejm dalmatyński odrzucił przedłożenie rządowe o podatku od wódki, odpada przypuszczenie przyjęcia analogicznych projektów ustawy w reszcie krajów koronnych. Namiestnik dodał, że rząd da wyjaśnienia co do dalszych swoich zamiarów, celem sanacji finansów krajowych.

Opawa 20 grudnia. Sejm przyjął wniosek, aby w razie upadku akcji sanacyjnej finansów krajowych za pomocą dodatku do podatku od wódki, prosić rząd o wniesienie zaraz po zebraniu się rady państwa projektu ustawy, celem sanacji finansów krajowych. Po uchwaleniu wizerium budżetowego na rok 1901, sejm został odroczone.

Insbruk 20 grudnia. Sejm przekazał ustawę o dodatku do podatku spirytusowego komisji budżetowej, po odrzuceniu odracającego wniosku postawionego przez Włochów.

Praga 20 grudnia. Komisja budżetowa sejm uchwaliła wizerium budżetowe do 30 kwietnia 1901, pobór 55cic - procentowego podatku krajowego i przyjęła wniosek, aby wydano 4 miliony koron na czasowe polepszenie plac nauczycieli najniższych klas, z tym jednakowoż warunkiem, że opłaty krajowe za spirytus staną się ustawą.

Zadar 20 grudnia. Wśród antuzjastycznych okrzyków na cześć cesarza odroczone sejm.

Celowicz 20 grudnia. Sejm karynci przyjął ustawę o dodatku do podatku od wódki, poczem został odroczone.

Lubiana 20 grudnia. Sejm krański został dziś otwarty.

Praga 20 grudnia. Na dzisiejszym posiedzeniu sejm czeskiego, złożył namiestnik podobne oświadczenia, jak wczoraj w sejmie morawskim, mianowicie, że wskutek znanej uchwały sejm dalmackiego, obrady nad dodatkiem do podatku spirytusowego stały się bezprzedmiotowe. Rząd w swoim czasie zawiadomi, co zamierza w tej sprawie uczynić.

Wojna.

(Telegram „Dziennika polskiego“).

Johannesburg 20 grudnia. Silny oddział konnicy pod wodzą jena. Francha przybył 15 grudnia do Krógersdorp. Słychać, że Dewet stoi tu w pobliżu obozu jena. Clementa i oczekuje łada godzina ataku.

London 20 grudnia *Evening Standard* donosi, że z powodu wargnięcia Boerów do Kolonii przyładowej musiał generał Knoks zaniechać ścigania Deweta, który z około 4500 ludźmi stoi na północny wschód od Ladybrandu. Każdej chwili oczekują ataku na Winburg.

Biurowi Reutera dowiadują się, że wieści te w kołach urzędowych uważają za przesadne. Dewet nie ma więcej nad 3000 ludzi, a liczba tych, którzy wtargnęli do Kolonii przyładowej, nie przenosi prawdopodobnie 700 ludzi. Możliwym jest, że część wojsk, ścigających Deweta, odłączyła się, aby się zwrócić przeciwko Boerom w Kolonii przyładowej.

Powstanie Bokserów w Chinach.

(Telegramy „Dziennika polskiego“).

Bruksela 20 grudnia. Depesza z Władystoku donosi pod datą 18 grudnia, że cały „dystrykt sosnowy“ został zupełnie zniszczony. Biskupa, 19 belgijskich misjonarzy, 4 kapłanów chińskich i 3000 chrześcijan uratowali Rosjanie pod wodzą Zerpickiego.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne. Mianowania.

Wiedeń 20 grudnia. *Wiener Zig.* ogłasza: Minister sprawiedliwości zamianował adwokatami sądowymi auskultantów: Eustachego Jurzyńskiego dla Nowego Siola, dra Władysława Seneka dla Ottyni, Kazimierza Dobruckiego dla Delatyna, Witoszyńskiego dla lwowskiego sądownego okręgu, Jana Rybacka dla Mikulinię, Ludwika Langera dla Rudek, Józefa Bajorka dla Brzozowa, dra Marjana Wawrzakowicza dla Rawy, dra Ojzasa Reizesa dla Starego Sambora, dra Juliusza Łopuszańskiego dla Łopatyna, Karola Kowalskiego dla Mielnicy, dra Leona Rudnickiego dla Buczacza, Kazimierza Mikulę dla Kossowa, Władysława Medyńskiego dla Radziechowa, Juljana Wętyczkę dla Medenicy, Marjana Bobrowskiego dla Kozowy, Józefa Scholza dla Przemysła, dra Włodzimierza Werhanskowego dla Podwoleczysk, Włodzimierza Gwozdowicza dla Belza, dra Arnolda Lehmana dla Kimpolungu, dra Ludwika Boehra dla Monasterzysk, Ryszarda Parasa dla Dorny, Jana Nikischa dla Brodów, Wolfa Zarkowera dla Grzymalowa, Hugona Weissa dla okręgu wyższego sądu kraj. we Lwowie; Eustachego Wesolowskiego dla Bohorodczan, dra Karola Barascha dla Seretu, Tadeusza Malawskiego dla Dynowa, Jonasa Wiesenberga dla Kulikowa i Aleksandra Frieda dla Kopyczynie.

Ustawa o dodatku do podatku od wódki.

Praga 20 grudnia. *Politik* z powodu odrzucenia przez sejm dalmacki ustawy o podatku wódczanym, zarzeka rządowi wprost złą wolę w tej sprawie i pisze, że rządowi, gdy przedkładał sejmowi swój projekt ustawy, wcale nie chodziło o to, aby ta ustawa w istocie przez wszystkie sejmy została przyjęta. Gdyby mu o to było chodziło, to z pewnością byłby się o to postarał, a środków ma po temu dosyć, aby tak sejm dalmacki, jak i tyrolski ustawę tę przyjęły. Dziś z powodu tych dwóch krajów, wszystkie inne kraje monarchji mogą ponieść dotkliwie szkody. Centraliści już zacierają ręce z radości i wskazują na to, jak źle skutki może wywołać rozszerzenie autonomii i oddanie sejmom do załatwiania spraw, obchodzących całą monarchję.

Wiedeń 20 grudnia. W tutejszych sferach rządowych utrzymują, że rząd, mimo odrzucenia ustawy o dodatku do podatku od spirytusu przez sejm dalmacki i mimo prawdopo-

dobnego uniemożliwienia uchwalenia tej ustawy przez sejm tyrolski, wskutek obstrukcji Włochów, znajdzie jednak sposób do wprowadzenia tej ustawy w tych krajach, których sejmy ją uchwalą.

Wiedeń 20 grudnia. *Wiener Abendpost* stwierdza, że przez uchwałę sejm dalmatyńskiego, który odrzucił rządowe przedłożenie wódczane, ustawa ta przynajmniej na razie została udaremniona i zasadniczy warunek dla zaprowadzenia jej w innych królestwach i krajach obecnie już nie istnieje. Pierwotnie było zamiarem rządu, przez ustawę państwową podwyższyć podatek od piwa i wódki i część nadwyżki dochodów z tych podatków przyznać funduszom krajowym za zrządzenie się samostojnych dodatków krajowych. Jeżeli rząd później za zgodą wszystkich szefów autonomicznych rządów krajowych, jakoteż wszystkich wydziałów krajowych myśli tej zaniechał i wybrał drogę technicznie trudniejszą przez ustawodawstwo krajowe, to tylko ze względu na to, ażeby funduszom krajowym już od 1 stycznia 1901 stworzyć nowe źródła dochodów. Ponieważ obecnie widoki przeprowadzenia tej akcji na tej drodze znikły, przeto odpada także przyczyna, dla której rząd tę drogę obrał. Rząd jednak uważa dalej za pilne i ważne zadanie swe, przeprowadzić akcję sanacyjną i spodziewa się, że wkrótce dojdzie do zadowalającego rezultatu. W tym celu zamierza rząd przedłożyć parlamentowi, natychmiast po zebraniu się rady państwa, projekt ustawy o podwyższeniu podatku od wódki i przyznaniu zamierzonym przez obecną nieudaną ustawę dochodów funduszom krajowym. Oczywiście, że wejście w życie tej ustawy będzie mogło nastąpić już w terminie późniejszym, ale należy się spodziewać, że ustawa w każdym razie obowiązująca zacznie jeszcze w roku 1901.

Kruger w Europie.

Amsterdam 20 grudnia. Przybył tu prezydent Kruger i został powitany przez przedstawicieli władz i członków rady miejskiej. W drodze do ratusza liczna publiczność witała go owacyjnie. W ratuszu przemówił do Krugera burmistrz i życzył Transwaalowi honorowego pokoju. Kruger odpowiedział, że czeka dnia, w którym Bóg wysłucha jego modłów i udzieli Boerom pomocy, na której wszyscy budują. Nastąpiło potem śniadanie, wydane na cześć Krugera.

Sprawa kretańska.

Stambuł 20 grudnia. Porta otrzymała od tureckiego ambasadora w Rzymie doniesienie, że rząd włoski wobec ks. Jerzego greckiego w sprawie kretańskiej żadnych nie przyjął zobowiązań i żadnej nie przyjął inicjatywy. Co do przyszłości Włochy tylko przyrzekły, że w razie gdyby jakieś inne mocarstwo wystąpiło z jakąś w tej mierze propozycją, to Włochy w porozumieniu z innymi mocarstwami do takiej inicjatywy się przyłączy.

Jak dalej słychać, Porta otrzymała także z Petersburga wiadomość, że i Rosja żadnych zobowiązań w tej mierze nie przyjęła.

Orkan morski.

Malaga 20 grudnia. Wczoraj w południe odbył się tutaj pogrzeb ofiar katastrofy z „Geisenau“ i kapitana Kretschmana, z wojskowymi honorami.

Dramat rodzinny.

Frankfurt 20 grudnia. Wczoraj w Butzbergu bogaty fabrykant Hermann Kuchel zastrzelił swoją żonę, a następnie sam sobie odebrał życie. Przyczyną rozpaczliwego czynu utraty jednego syna, który wczoraj rano po długich cierpieniach zmarł na suchoty. Przed kilku laty Kuchelowie stracili na suchoty córkę.

Zaprzysiężenie biskupów.

Wiedeń 20 grudnia. Dziś o 10-tej przed południem odbyło się zaprzysiężenie nowomianowanych arcybiskupów ks. Bilezewskiego, Szepietowskiego i biskupa Pelczara.

Jubileusz ks. Czarnogóry.

Cetynja 20 grudnia. W sali ceremonialnej pałacu książęcego zebrał się wczoraj z okazji 40-letniego jubileuszu rządów księcia Mikolaia, członkowie rady stanu, dygnitarze i ciału dyplomatyczne. Jeden z członków rady stanu wygłosił do księcia przemowę, prosząc go, aby na znak wdzięczności ludu czarnogórskiego za dobrodziejstwa, jakie mu w ciągu 40 lat panowania wysyłał, przyjął tytuł królewskiej wysokości. Książę odpowiedział, że uczyni za to temu życzeniu, poczem obecni składali gratulacje.

Revolucja w Kolumbji.

Waszyngton 20 grudnia. Zastępca amerykański w Bogota (gł. miasto Kolumbji) donosi: Pomiędzy kolumbjijskimi wojskami rządowymi a powstańcami odbyła się koło miejscowości Girardo-point wielka bitwa, która trwała 2 dni, a skończyła się zwycięstwem wojsk rządowych. Na polu bitwy miało paść trupem 600 pobitych powstańców, a kilkuset ich jest rannych. Także w innych miejscowościach stoczyły wojska rządowe drobne potyczki z powstańcami.

Katastrofa na morzu.

London 20 grudnia. Podług depeszy z Port Said, holenderski okręt wojenny „Gelderland“ w drodze z Algieru do Indji wschodnich zderzył się z okrętem angielskim „Paterson“. Oba okręty doznały uszkodzeń.

Strajki.

Antwerpia 20 grudnia. Strajk robotników państwowych trwa dalej i wzmagają się. W paru miejscach przyszło do bójek. Kilka osób aresztowano.

Wiedeń 20 grudnia. Z okazji urodzin cesarza rosyjskiego odbył się obiad dworski, na którym byli arcyks. Franciszek Ferdynand, ambasador rosyjski hr. Kapnist z członkami ambasady, ministrowie: hr. Goluchowski, dr. Koerber i najwyżsi dostojnicy dworscy i rządowi. Cesarz wniósł toast na cześć cara.

Wiedeń 20 grudnia. Arcyksiążę Karol Stefan przybył z Trjesta i udał się do rodziny swej w Żywiec.

Wiedeń 20 grudnia. *Polit. Correspondenz* donosi z Rzymu, że papież wobec jednego z książy kościola oświadczył, iż konsystorz, na którym zamianowani zostaną nowi kardynałowie, odbędzie się dopiero w marcu.

Budapeszt 20 grudnia. Deputowany Benjamin Perczel zmarł na udar sercowy.

Ostatnie wiadomości i rozmaitości.

Do dzisiejszego numeru dla wszystkich prenumeratorów dołączamy prospekt noworoczny pisma humorystycznego *Smigus*.

Konkurs na aptekę w Uściu zielonem, rozpisano starostwo w Buczacu, z terminem do 15 stycznia br.

Rozdanie wsparć. Izba rękodzielnicza we Lwowie, podaje do wiadomości, że w dniu 19 lutego 1901 będą rozdane przez reprezentację miejską dwa wsparcia po 500 koron z fundacji gminy miasta Lwowa, utworzonej ku uczczeniu 50-letniego jubileuszu biskupstwa papieża Leona XIII, pomiędzy podupadłych bez własnej winy rękodzielniczych, religii katolickiej, narodowości polskiej, lub ruskiej, celem umożliwienia dalszego prowadzenia rękodziela. Pierwszeństwo do tych wsparć mają obywatele miasta Lwowa, a z braku takich kandydatów majstrów, zamieszkałych we Lwowie, a przynależni do jednego z miast Galicji. Podania kompetcyjne mają być wnoszone do rady miejskiej za pośrednictwem izby rękodzielniczej, najpóźniej do 15 stycznia 1901, raturz II p.

Walne zgromadzenie „Macierzy szkolnej“ odbędzie się w sobotę, dnia 22 grudnia rb. o godz. 2 popołudniu w sali domu bl. Jana Sarkandra w Cieszanowie.

Radziechów. Na dochód „Sokola“ odbyło się tu 16 bm. przedstawienie amatorskie, które dzięki staraniom pp.: Kuhnena, Cielenkiewicza i Friedricha, wypadło bardzo dobrze. Sala była pełna. Odegrano „Pocziwice“ Rojana i „Uroki“ przez Nagodę.

Tarnopol. Zastępcą dyrektora tutejszej filji Banku hipotecznego mianowany został p. Edmund Hauswald. Kasjer tutejszej filji, p. Patraszewski, zamianowany został zastępcą dyrektora filji stanisławowskiej.

Sambor. Staraniem tutejszego „Tow. muzycznego“ odbył się tu dnia 16 bm. wieczorek Mikiewickowski. Słowo wstępne wygłosił ks. kan. Mrowica.

Doniesienia rozmaite po 1/2 centa od wyrazu.

Bloty wizerunkowe, zaproszenia, karty i listy... w wykonaniu po niskich cenach...

3 pokoje z kuchnią w oficynach na 2-gim piętrze zaraz do wynajęcia Akademika 10.

Treczynkię w Pasażu Hausmana Lwów... 80 ct. herbacinki pół kilo 80 ct. jakoteż rozmaite ozdoby...

30% prowizji! Zapewniam temu, kto mi pomoże odebrać należność moją od p. Józefa Rapaporta w Drohobyczu.

Meloman! miesięcznik nutowy na fortepian, poświęcony wybitnym nowościom muzycznym...

Na wszystkie bez wyjątku pisma codzienne miejscowe, zamiejscowe, wiedeńskie...

Wegiel kamienny górnośląski najlepszej jakości dostarcza w workach plombowanych...

Dr. Bronisław Błażowski adwokat we Lwowie... kancelarję pod Nr. 3 Kyzakowska. 1080

Orzewo bukowe, Węgiel salonowy, Owies obrobiony dostarcza Pasaż Hausmana 5 Dom Handlowy telefon 560. 901

Leśniczy poszukuje posady: F. Ender Podhaje.

Student uniwersytetu, chwałebnych obyczajów, wypraktykowany pedagog...

Oficjalistów prywatnych, oraz wszelką doborową służbę dworską poleca Tarnański Lwów, Sykstuska 8. 900

Folkark RZĘSNA ruska dostarcza mleko do Lwowa w naczyniach zamkniętych, świeże po 9 ct. litr...

szukam nauczycieli na wieś do dwóch panienek, którzyby mogła udzielić początków gry na fortepianie...

Gosia inteligentna (bzajomiona) „szlachetna” z gospodarstwem wiejskim, poszukuje pasady do samostoj. zarządu Ewa restanle Rzeszów. 905

Seminarzystka poszukuje lekcyj z bardzo skromnym wynagrodzeniem. — Wiadomość bliższa w Administracji „Dziennika polskiego”

SANDACZE jako też na zamówienia, w majonezie, lub anapska ubierane, poleca handel delikatesów Z. ZADUROWICZA i Spółki Akademicka 6.

A. Krzysztofowicz Magazyn tapet, dywanów i różnych przedmiotów do urzędzeń pokojowych Lwów, plac Halicki 1. 2. 977

POTANIAŁY ŚWIEBE ciężkiej wagi 44 ct. tylko w Handlu Leonarda Sołectkiego Lwów, Batoroego 2. 884

WĘGIEL KAMIENNY górnośląski najlepszej jakości centnar po 80 i 70 ct. dostarcza w workach plombow. Lwowski Biuro handlowe Kościuszki 4. 853

Nowość! Koldry puchowe nadzwyczajnie trwałe, lekkie i ciepłe zalecane dla chorych lub osób starszych...

MATERAGE wiosenne puchawczy o 14 zł. za trzy poduszki poleca Specjalna pracownia kolder i materace JOZEF SCHUSTER, Kopernika 5. 791

Z powodu zmiany lokalu ogłasza firma JAN SCHUMANN we Lwowie, plac Bernardyński 14 forsuwają sp. zed. Swich towarach wysortowanych bardzo znaczny opust

Parawany, Ekran, Kozze ludyjakie różnokolorowe, Skórki angorowe w różnych kolorach, Koldry angielskie do podróży...

Niesłychanie tania cena! Serwis porcelanowy biały na 6 osób = 30 sztuk tylko 5 złotych 20 centów. ZŁOŻENIE: 6 talerzy głębokich, 12 płytkich, 6 deserowych, 1 waza, 1 sosjerka...

KAZIMIERZ LEWICKI, LWÓW. Główny skład dla Galicji: Porcelany, Szkła, Herbaty, Samowarów i towarów mieszanych, założony w r. 1845. Lwów, Trybunańska. Ceny stale możliwe najniższe...

DOM BANKOWY i KANTOR WYMIANY pod firmą: AUGUST SCHELLENBERG i SYN we Lwowie, ulica Karola Ludwika liczbą 1, kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszymi warunkami wszelkie papiery wartościowe i monety...

Dobra sposobność przy nadchodzących świętach! Z powodu zmiany Administracji w Restauracji w „Grand hotelu” można nabyć tanio WINA zagraniczne i krajowe w butelkach białe i czerwone...

SUKNO i PŁÓTNO BAZAR KRAJOWY krajowego Związku Przemysłowego WE LWOWIE ulica Trzeciego Maja 1. 3, poleca: 953 najtaniej Piótna, Schiffony, Bieliznę stołową, Chusteczki do nosa, Ścierki, Barchany, jako też Serdaki męskie, damskie i dziecięce w wielkim wyborze.

Oddział Towarowy Lwowskiej Filii Banku Galicyjskiego dla Handlu i Przemysłu dostarcza wagonowe partje wszelkiego rodzaju węgla kamiennego z pierwszorzędnymi kopalniami górnośląskimi...

W WINA WĘGIERSKIE I AUSTRJACKIE na miarę litr 45 ct., w butelkach od 40 ct. Hegelary i Zieleniak stare wyborne, butelka 50, 65, 80 ct. i wyżej. — Samorodny stare, wysmienite, butelka 80 ct. i 1 zł. Stare Tokaje i Masłace butelka od 1 zł. — Wyśmienite Klosterneuburger, Mailberger, Nusberger butelka 65 ct. — Austr. oryg. w bardzo wielkim wyborze po cenach bardzo niskich. — Konhak francuski but. od 2 zł. 50 ct. — WÓDKI duża butelka od 75 ct., pół butelki 40 ct. Wielki wybór WIN i WÓDEK oryginalnych po cenach zniżonych poleca handel Stanisława Wojciechowskiego Następców Z. Zadurawicza i Spółki LWÓW ulica Akademicka 1. 6.

Singera prawdziwe maszyny do szycia Nasze rodzinne maszyny mają najczystszy i najspokojniejszy chód, dają się łatwo prowadzić i są niedoścignione we wszelkich w domu się znajdujących pracach, jako dla modnego hafu i przy lamowaniu. Bezpłatne kursy wszelkich rodzajów szycia domowego i modnego hafu artystycznego. Szkoła jedwabiu do hafu we wszystkich kolorach, części składowych maszyn, olwy, igiel i nici. Elektromotory dla pojedynczych maszyn dla domowego użytku. Singera Co Akcyjna Towarzystwo Maszyn do szycia Lwów, ul. Sykstuska 6. Stanisławów Lipowa 1. Filie: Czerniowce Pańska 16.

Dzienny zarobek znajdują godnie zaufania osoby każdego stanu zastępując jak najlepiej akredytowaną instytucję finansową, która opierając się na najsolidniejszych podstawach, zajmuje się sprzedażą austr.-węg. losów państwowych i prywatnych, za spłatą miesięczną. Oferty pod adresem: Haasenstein i Ve-gier we Wiedniu, sub „Aktiengesellschaft Nr. 100”. 6033 Na Gwiazdkę! Otrzymaliśmy świeży transport i polecamy po cenach konkurencyjnych! FARBY akwarelowe w kasetach na różne ceny, olejne artystyczne, krajowe i Schönfelda, emalowe na terakotę. Kasety na farby, Pędzle, Palety, Płótna, Stalugi, Werniksy. Olbrzymi wybór! Wyrobów z terakoty i drzewa do malowania, Aparaty do wypalania „Juvel” i inne. Wspaniała wystawa Ozdób na Boże Drzewko i t. p. i t. p. J. FRIEDRICH i A. BEACOCK MAGAZYN FARB Lwów ulica Hetmańska 1. 4.

Na święta! Sławne drożdże jedyne i niezawodne w rozczynieniu z fabryki Ad. Ig. Mautnera i Syna w Wiedniu. prześliczną mąkę, towary południowe najprzedniejsze WINA, KONIAKI starą, czystą żytnią wódkę „Bałtabanówkę” poleca najtaniej handel Karola Bałtabana — Lwów. Zamówienia z prowincji odwrotną pocztą. Cennik na żądanie gratis i franko. 1028

Pierwsza galicyjska spółka importu węgla kamiennego we Lwowie sprzedaje od 15. Grudnia 1900 aż do dalszej zmiany WĘGIEL KAMIENNY tylko górnośląski po 80 i po 70 centów za centnar słowy równy 5 kilo — od 5 centnarów z dostawą do domu, Kantor Spółki przy ulicy Sykstuskiej 1. 25, w domu Wgo Ichnatowicza. Telefon 324. PAPIER WLINSKI NIEOMYLNIE ŚRODEK dla szybkiego uleczenia KATARU, GRYPY, IRRITACJI PIERSIOWYCH, CHOROBU GARDŁA i BOLESCI REUMATYCZNYCH W Krakowie w Aptekach P. P. W. REDYKA, WISZNIEWSKI i MIKULSKI. W Lwowie w Aptekach P. P. W. MIKOŁASCHA, WEWIORSKI, RUCIKERA i SKLEPIŃSKI.

Pociągi kolejowe podług zegara środkowo-europejskiego od 1 maja 1900. Do Lwowa przychodzi: Krakowa (2-31, 9-45 noc), Podwoleczysk (gł. dw.), Tarnopol-Kopyczynie, Bereh W. Grymalow, Jarosław, Czerniowce-Istana. Ze Lwowa odchodzi: Krakowa (8-40 rano), Podwoleczysk z gł. dw., Podzamcze i Podzamczem, Tarnopol-Kopyczynie, Bereh W. Grymalow, Jarosław, Czerniowce-Istana, Stryj, Zawoos, Budapeszt, Stryj, Czajowa, Szeckij, Stryj, Stanisławów, B. Hen, Rawy Ruskiej i Sokala, Janowa, Birczawia, Zimnej Wody 7-10 r., Pociągi pospieszne (Schmalzige): 8 od 1/5 31/5 i od 10/9 30/9 co dzień, a od 1/5-15/9 w niedziele i święta; 9 od 1/2-15/9 i 1/8-15/9 w dni powszednie; 11 od 1/8-15/9 w niedziele i święta; 13 od 1/5-31/5 i od 12/9-30/9; 9 od 7/5 10/9.